

Alemanya, Cardona, Puigneró

En molt pocs dies, tres fets diferents i aparentment desconnectats han omplert planes i espais als diaris, ràdios i televisions i han sacsejat l'opinió pública: les grans manifestacions dels ecologistes alemanys en contra del transport de residus radiactius, la sentència contra l'empresari tèxtil Josep Puigneró per delictes ecològic i l'oposició popular a Cardona en contra de la instal·lació d'un cementiri de residus industrials en una antiga mina de sal.

Quan diem sacsejat, volem dir exactament això: agafar l'opinió pública i fer-la anar d'una banda a l'altra d'aquella manera que la gent ja no sap què pensar, ni qui té la raó.

Això potser seria la part dolenta del tema, però la part positiva segurament ha superat de molt les incomoditats del sacseig, que al final ha estat força higiènic en una societat acostumada que li donin feta la interpretació de les notícies.

Els tres temes tenen a veure amb la preservació del medi ambient i, sobretot, amb els problemes de contaminació que provoca el model de creixement, de consum i de producció del món occidental. El model que va sorgir a la vella Europa i que de mica en mica s'ha anat escampant per tot el món.

Com que cadascun d'aquests casos té especificitats polítiques i socials diferents, no es pot aplicar un mateix patró a l'hora de valorar què ha passat a Alemanya, a Cardona, o a Sant Bertomeu del Grau (on hi ha la fàbrica d'en Puigneró). Però que hagi passat tot alhora ha servit per obrir els ulls a una realitat, coneguda, però que no arriba mai a treure el son als governs de torn.

Fins ara. Les mobilitzacions dels ecologistes antinuclears han provocat una operació en què han hagut de participar 30.000 policies, amb una despesa de més de vuit bilions de pessetes, per aconseguir emmagatzemar els residus radiactius. Aquest cost elevadíssim de l'operació, més que la protesta ecologista, serà el que en el futur farà que els governants s'ho pensin dues vegades abans de fer una altra missió de transport d'aquest tipus. Si bé s'ha de tenir en compte que, a Alemanya, el moviment

ecologista ja fa temps que ha arribat a una majoria d'edat.

El tema de Cardona és molt més senzill, però el tenim més a la vora. És el cas d'una població que no vol tenir una instal·lació incòmoda al costat, com a la Roca del Vallès quan no volien la presó, o com a Gavà quan no volien l'abocador d'escombraries de Barcelona.

I el cas Puigneró és el de la primera condemna de presó per a un empresari que no ha defraudat fisc, que no ha robat, sinó que ha contaminat el riu fins a nivells delictius. La condemna per si sola ja és una novetat radical, la polèmica posterior és la constatació

que els problemes del medi ambient no són una qüestió només cultural o social, sinó també econòmica.

Filats i Teixits Puigneró dona feina a uns 2.300 treballadors, i l'ingrés a la presó de l'empresari ha provocat dubtes sobre la continuïtat futura de la fàbrica, en una zona on no hi ha empreses grans que ocupin tanta gent. Llavors, ha arribat la petició d'indult, tant per part de la gran patronal catalana, Foment del Treball, com per part del conseller de Treball de la Generalitat, com per part del sindicat UGT! Amb divisió d'opinions, perquè l'altre gran sindicat, Comissions, s'ha pronunciat a favor del compliment de la sentència, i el president de la Generalitat ha desacreditat el conseller dient que la sentència és "exemplaritzant"

i que el govern català no demanarà l'indult.

El millor que ha pogut passar és que tot això hagi succeït alhora i hagi provocat polèmica i debat, divisió d'opinions (UGT-Comissions, Pujol-Farreres), i hagi sacsejat a través del mitjà de comunicació la consciència adormida d'una societat que se sap la més justa, civilitzada i avançada del món, però que no sap què fer amb els residus de les fàbriques que produeixen els béns que tothom consumeix, amb els residus de les nuclears que fabriquen l'electricitat que també tothom consumeix, i que no està preparada per assumir les conseqüències de les lleis contra la contaminació del medi ambient que ella mateixa ha adoptat. És el moment de decidir si cal canviar la manera de viure, de consumir i de produir. O, almenys, que parlaments i governs, encara tinguin eleccions cada quatre anys, hi comencin a pensar. ■

JORDI FORTUNY

“És positiu que aquests casos hagin sacsejat la consciència d'una societat que se sap la més justa, civilitzada i avançada del món, però que no sap què fer amb els residus de les fàbriques.”